

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 K 006210 14 K
Zenica, 23.10.2014.godine

Presuda pravosnažna 26.08.2015. godine.
Presudom Vrhovnog suda FBiH broj: 04 0 K
006210 15 Kž od 26.08.2015. godine
preinačena prvostepena presuda u odluci o
kazni na način da se optuženi osuđuje na
kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine i 8
(osam) mjeseci.

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Kantonalni sud u Zenici u vijeću sastavljenom od sudija Tešnjak Na, kao predsjednika vijeća, te sudija Anić Maria i Halilović Nusreta kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Amare Behlić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Perice Adžića, zbog krivičnog djela ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika iz člana 174. stav 1. tačka a) i b) a sve u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući po optužnici Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT-RZ 0007177 13 od 30.12.2013 godine, potvrđena dana 07.01.2014 godine, a koju optužnicu je preuzelo i zastupalo u toku glavnog pretresa pred Kantonalnim sudom u Zenici, Kantonalno tužilaštvo/tužiteljstvo u Zenici pod brojem: T 04 0 KTRZ 0012476 14 2 od 07.01.2014 godine, nakon održanog usmenog i javnog pretresa, u prisustvu Kantonalnog tužioca Tomaš Branislava, optuženog Adžić Perice, njegovog branioca po službenoj dužnosti Krešimir Zubaka, advokata iz Sarajeva, završenog dana 20.10.2014.godine, donio je i dana 23.10.2014 godine u prisustvu Kantonalnog tužioca, optuženog i njegovog branioca, javno objavio sljedeću

P R E S U D U

Optuženi:

ADŽIĆ PERICA, zvani "Adžo", sin ... i majke ..., rođene ..., rođen ... godine u ..., gdje je i nastanjen u ulici ..., ..., državljanin ... i ..., JMBG: ..., pismen završio SSS; po zanimanju limar, oženjen, otac ... djece, ... imovnog stanja, neosuđivan.

K R I V J E

Što je:

U vrijeme rata u Bosni i Hercegovini i oružanog sukoba između jedinica Hrvatskog vijeća odbrane i Armije R BiH u toku 1993. godine na području općine Žepče kao pripadnik HVO-a, postupao protivno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava, kršeći odredbe člana 3. 49. i 50. Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, kao i Protokola I i II uz Konvenciju iz 1977 godine, kojima se predviđa zaštita ranjenika i bolesnika tako što je:

Tačno neutvrđenog dana u julu mjesecu 1993. godine u Žepču, nakon što je P N kao pripadnik Armije R BiH dana 26.06.1993 godine teško ranjen, u sukobima jedinica Armije R BiH i HVO-a, snajperskim metkom u desnu ruku, te smješten u učiniocu osnovne škole " Rade Kondić" u Žepču sa ostalim ranjenim pripadnicima Armije R BiH koji su bili ranjeni u navedenom sukobu među kojima i G N zv. " N1", i M J, i bolesniku D Su, zajedno sa još jednim pripadnikom HVO-a ušao sa pištoljem u ruci u učiniocu u kojoj je bilo smješteno 15-tak ranjenika, istjerao iz učionice sve pokretne ranjenike na hodnik, te prišao krevetima na kojima su ležali ranjenici G N i P N koji su primali infuziju, nakon čega je u cilju zastrašivanja i na diskriminatorskoj osnovi samo zato što su muslimani/bošnjaci udarcem pištoljem razbio bocu infuzije koju je primao G N prinoseći pištolj G Nu po raznim dijelovima tijela da bi G N molio Adžić Pericu da ga više ne pati i da ga ubije, a Adžić Perica i zaprijetio G N. da čega ubiti, nakon čega je prišao krevetu u kojem je ležao P N, prislonio istom cijev pištolja na glavu i pitao ga " gdje hoćeš da ti pucam", da bi potom cijev pištolja P Nu prislonio na dio tijela između desnog ramena i vrata te ispalio metak, nanijevši tako ranjeniku P Nu novu prostrijelnu ranu, nakon čega je pozvao doktoricu i sestru te im rekao " sad imate još jednog ranjenog", na koji način je nečovječno i okrutno postupao i mučio ranjenike G Na i P Na nanoseći im namjerno jak psihički bol i ptanje i ozbiljno narušavajući njihovo dostojanstvo, te nanosio velike patnje i ozlijedio tijelo i povrijedio zdravlje ranjenika P Na, da bi po izlasku iz ove učionice cijev svog pištolja koja je još bila vruća, u cilju zastrašivanja i na diskriminatorskoj osnovi samo zato što su muslimani/bošnjaci prislonio na čelo ranjenika M Ja, a potom i bolesnika D S1a, te djeteta koje je tu boravilo sa ranjenom majkom, pitajući pri tom S1a " da li želi da ubije njega ili dijete" i govoreći im " vas balije treba sve pobiti", na koji način je nečovječno i okrutno postupao prema istima i mučio ih nanoseći im namjerno jak psihički bol i patnju i ozbiljno narušavajući njihovo dostojanstvo,

čime je počnio krivično djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

Pa ga sud primjenom navedenih odredbi te odredbi člana 42. stav 1. i 2. i člana 43. stav 1 tačka 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ

OSUĐUJE

NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 4 (ČETIRI) GODINE

Na osnovu odredbe člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi se oslobađa obaveze naknade troškova krivičnog postupka i isti u cjelosti padaju na teret sredstava suda.

Na osnovu odredbe člana 212. stav 3. ZKP FBiH oštećeni P N, M J, D S1 i G Fa se radi eventualnog ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućuju na parnični postupak.

O b r a z l o ž e n j e

Optužnicom Tužilaštva BiH broj: T20 0 KT-RZ 0007177 13 od 30.12.2013 godine a koja je potvrđena 07.01.2014 godine, Adžić Perica je optužen da je u vrijeme mjestu i na način kako je to pobliže opisano u toj optužnici počinio krivično djelo ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika iz člana 174. stav 1. tačka a) – mučenje i nečovječno postupanje i b) – nanošenje velikih patnji ili ozlijeda tijela ili povreda zdravlja, a sve u vezi člana 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Po navedenoj optužnici optuženi se pred sudijom za prethodno saslušanje Suda BiH dana 20.02.2014 godine izjasnio da nije kriv.

Nakon tog ročišta Sud BiH je po prijedlogu Tužilaštva BiH donio rješenje broj: S1 1 K 012659 14 Kv 2 od 07.02.2014 godine kojim je prihvatio prijedlog Tužilaštva BiH, te je vođenje postupka protiv optuženog Adžić Perice prenio na mjesno nadležni Kantonalni sud u Zenici, koji je i postupao u skladu sa navedenim rješenjem i vodio glavni pretres, a optužnicu zastupao nadležni Kantonalni tužilac u Zenici.

U uvodnom izlaganju na glavnom pretresu nakon pročitane optužnice, Kantonalni tužilac je istakao da će pokušati dokazati neposrednim saslušanjem predloženih svjedoka, te izvođenjem materijalnih dokaza činjenične navode optužnice.

Branilac optuženog je iznio koncept odbrane, navodeći da će odbrana ići u onom pravcu u kojem su iznošeni prigovori na optužnicu, a koje je Sud BiH odbio kao preuranjene, a vezani su za vremensko važenje Kaznenog zakona, i primjenom odredaba blažeg zakona, te je istakao da smatra da kod optuženog nije bilo namjere, svijesti učinitelja kaznenog djela, time što čini krši pravila Međunarodnog humanitarnog prava, te da namjera u toku prethodnog postupka nije utvrđena, kao ni svijest optuženog o objektivnom karakteru ovog djela. Branilac je zatim istakao da misli da se radi o klasičnom djelu teške tjelesne povrede i u tom smislu će izvesti dokaz saslušanjem optuženog kao svjedoka, te vještačenje optuženog o stanju istog u vrijeme izvršenja djela, neuropsihijatra i psihologa, te će priložiti medicinsku dokumentaciju u toku postupka, vezano za ranjavanje optuženog koje je zapravo bilo povodom za ova događanja i eventualno predložiti jedan broj svjedoka. Optuženi je prihvatio sve što je rekao njegov branilac i ništa drugo nije imao za dodati.

U toku provedenog glavnog pretresa, izvedeni su subjektivni dokazi optužbe, te su saslušani svjedoci- oštećeni : P N, G Fa, M J i D S1, te svjedoci M2o D, P1 S1a i S2 N1a, saslušana je neposredno na glavnom pretresu i vještak specijalista neuropsihijatar primarius Ejubović dr. Emira. Tužilaštvo je izvelo i sljedeće materijalne dokaze koje je sud prihvatio i to : medicinsku i drugu dokumentaciju koja se odnosi na ime oštećenog P Na a koja se ogleda u sljedećem: potvrda državne komisije za traženje nestalih osoba broj ... od 14.11.2005 godine, otpusnica iz bolnice Zenica služba za traumu i ortopediju broj ..., rješenje Službe za boračko invalidsku zaštitu općine Zenica broj ... od 31.05.2006 godine, nalaz Zeničke bolnice odjeljenje neuropshijatrije od 01.12.1993 godine, otpusna lista Državne bolnice Sarajevo odjeljenje hirurrigije broj historije bolesti ..., odobrenje za putovanje u inostranstvo za liječenje izdato od strane sektretrijata za narodnu odbranu Žepče broj: ... od 01.06.1994 godine, nalaz ocjena i mišljenje glavne vojno ljekarske komisije Armije BiH broj ... od 28.01.1998 godine, nalaz Zeničke bolnice odjeljenje ortopedija od 11.06.1994 godine, nalaz kliničkog centra univerziteta Sarajeva klinika za neurohirurgiju broj protokola ...od 11.08.1994

godine, rješenje Sekretarijata za invalidsku zaštitu općine Žepče broj: ...od 13.10.1995 godine, uvjerenje štaba Vrhovne komande R BiH broj ... od 06.09.1994 godine, uvjerenje vojne jedinice 7009 Žepče broj ... od 15.06.1994 godine, nalaz i mišljenje ljekarske komisije Zenica broj: ... od 08.11.2005 godine, liječnici nalaz njemačkog ljekara od 27.10.2005 godine sve na ime P N sa prijevodom, zatim medicinska dokumentacija i druga na ime oštećenog G Na i to: uvjerenje Armije BiH broj: ... od 30.10.1993 godine, zatim interna prijava o nesreći na poslu ratnom zadatku ili vojnoj vježbi vojne jedinice od 12.10.1993 godine, potvrda broj ... od 30.03.1994 godine, uvjerenje broj .... od 14.01.2000 godine, uvjerenje broj ... od 20.12.1999 godine iz koje proizilazi da je pogođen snajperom u predjelu stomaka da je kao ranjenik bio na liječenju u bolnici, zatim nalaz i mišljenje broj ... od 25.02.1994 godine na ime G N takođe nalaz govori o rani koju je zadobio i zbog čega je ležao u bolnici, potvrda broj ... od 30.03.1994 godine iz koje se vidi da mu pripadaju prava kao invalidu da je proglašen ratnim vojnim invalidom potvrdu je izdao Sekretarijat za društvene djelatnosti općine Žepče 30.03.1994 godine, otpusnica iz bolnice Zeničke- odjeljenje hirurgije broj ... u kojoj je konstaovano da je isti liječen od 05.08 do 24.08.1993 godine, nalaz odjeljenja neuropshijatrijske bolnice Zenica od 10.08.1994 godine iz kog se vidi u kakvom je stanju bio G N, nalaz ocjena i mišljenje glavne ljekarske komisije broj ... od 11.04.1996 godine na ime G N iz koje se vidi da je proglašen ratnim vojnim invalidom, rješenje broj .... od 23.12.1999 godine izdato od strane Sekretarijata za izbjeglice rad socijalnu i boračku zaštitu općine Žepče iz koje se vidi da je invalid sedme grupe i kolika mu novčana sredstava pripadaju kao takvom invalidu, rješenje broj:... od 13.05.1997 godine izdato od Sekretarijata za boračko invalidsku zaštitu Žepče iz koje se vidi da se usklađuje ta ranije propisana invalidnina sa 24 na 50 KM, nalaz psihologa Suada Busuladžića broj protokola ... izdat od Garnizonske ambulante III Korpus broj ... od ... godine iz kog se vidi da je bolovao od PTSP, izvod iz matične knjige umrlih na ime G N izdat općina Zenica broj 03-13-3-1213/04 od 13.01.2004 godine, rješenje Službe za društvene djelatnosti općine Žepče broj .... od 07.02.2005 godine, rješenje broj ... od 10.01.2001 godine izdato od Općine Žepče Sekretarijat za izbjeglice i boračku zaštitu i invalidsku zaštitu, potvrda broj... od 23.02.1994 godine iz koje se vidi da je N G oslobođen u okviru pete razmjene ratnih zarobljenika a da je proveo u zarobljeništvo od 24.06 do 05.08.1993 u logoru u Žepču, Uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama službeni list R BiH broj ..., Odluka o formiranju hrvatskog vijeća odbrane ... od 08. travnja 1992 godine objavljena u narodnom listu Herceg Bosne broj 1 iz rujna 1992 godine, odluku predsjedništva R BiH o proglašenju ratnog stanja Sl. novine 7/92 od 20.06.1992 godine, Odluka predsjedništva R BiH o ukidanju ratnog stanja Sl list broj 50/95, izvješće o stanju Bojišnice 111 Ixp Brigade broj ... od 30.06.1993 godine da je ta brigada djelovala na tom području, vezuje se akt 111 Ixp Brigade broj ... od 07.07.1993 godine kojim se pominju zarobljenici, civili, i ranjenici izdat potpisan od strane I. L., akt štaba Vrhovne komande oružanih snaga Armije BiH broj ... od 25.06.1993 godine iz kog se takođe vidi da su u Žepču se vodile ulične borbe tj da je bilo ranjenih i zarobljenih sa sukobom HVO-a, zatim naređenje komande III Korpusa Armije BiH strogo pov ... od 28.06.1993 godine, iz koje se takođe vidi da zbog vođenja borbe sa HVO treba angožavati dodatne snage na području Žepče, zatim naređenje komande III Korpusa broj ... od 07.07.1993 godine iz koje se vidi da se vodi borbe na području Žepča i traži se angažovanje novih snaga, nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra Ejubović dr. Emire od 11.02.2014 godine za oštećene P Na, M Ja, G Na i D S1a, zatim izvod iz matične knjige vojnih obveznika rođenih 1993 godine gdje se vidi da je pod rednim brojem 6 upisan Adžić Perica, zatim jedinični karton oznake ... i ... iz koje se vidi takođe da se optuženi vodio kao vojni obveznik odnosno da je bio

angažovan i sposoban za vojnu službu, i izvod iz kaznene evidencije PU Žepče od 25.01.2013 godine na ime Perica Adžić iz koje se vidi da nije evidentiran u kaznenim evidencijama.

Odbrana je u toku postupka izvela dokaze saslušanjem svjedoka S1 Mirka i Š M1a, te je saslušan optuženi Adžić Perica kao svjedok, saslušana je i vještakinja neruopsihijatar primarius Todorović dr. Ljubica iz Sarajeva, te je priložen i pisani nalaz i mišljenje vještaka Ljubice Todorović od 10.08.2014 godine, te uloženi kao dokazi izvod iz matične knjige rođenih izdat od općine Zenica pod brojem: ... od ... godine na ime A. A., te izvod iz matične knjige rođenih izdat od općine Zenica broj : ... od 26.01.2006 godine na ime A. T., izvod iz matične knjige vjenčanih izdat od općine Žepče broj: ... od ... godine, izvod iz matične knjige rođenih općine Žepče pod brojem: ...od ... godine na ime A. M., izvod iz matične knjige rođenih izdat od općine Žepče broj ... od 29.06.2007 godine na ime Adžić Perice, nalaz i mišljenje ljekarske komisije u Zenici broj: ... od 14.02.2006 godine na ime Perica Adžić, nalaz i mišljenje psihologa Klinički bolnički centar Zagreb od 06.01.2005 godine, nalaz i mišljenje stručnog tima Kliničkog bolničkog centra Zagreb o stepenu invalidnosti Adžić Perice, matični broj: ... od 27.12.2004 godine, i 07.01.2005 godine, nalaz Kantonalne bolnice Zenica služba za nerve i duševne bolesti matični broj ... od 29.08.2003 godine na ime Adžić Perica, medicinski dokument Klinički bolnički centar Zagreb psihijatrijska klinika na ime Perica Adžić od 17.11.1994 godine, nalaz i mišljenje liječnika specijaliste Dom zdravlja Kiseljak broj ... od 28.08.2003 godine, otpusnica iz ratne bolnice Žepče matični broj ... na ime Adžić Perica, potvrda o okolnostima stradanja Federalnog ministarstva odbrane Prvi hrvatsko gardijski Zbor ur.br. ... od ...godine na ime Perica Adžić, te potvrda istog Zbora ur.br. ... od ... godine na ime Perica Adžić, medicinski dokument Kantonalne bolnice Zenica odjeljenje zarazno matični broj:..., kontrolni pregled Perice Adžić od ... godine Dom zdravlja Žepče, te kontrolni pregled Perice Adžića od 21.10.1992 godine Dom zdravlja Žepče, zatim medicinski dokument Doma zdravlja Žepče od 07.10.1992 godine na ime Perica Adžić iz kog proizilazi da se tada prvi put u životu, javio na pregled kod psihijatra.

Navedeni dokazi su u ovjerenim kopijama na koju okolnost Tužilaštvo nije imalo bilo kakvih primjedbi, kao što i odbrana nije imala primjedbi na pojedine dokaze, medicinsku dokumentaciju i druge, koje je u uvjerenim kopijama u toku postupka priložilo Tužilaštvo.

U završnoj riječi Kantonalni tužilac je istakao da ostaje pri kvalifikaciji djela iz optužnice, a nesporno je da je djelo učinjeno u vrijeme oružanog sukoba u BiH, što su potvrdili saslušani svjedoci optužbe a tako i odbrane, a to proizilazi iz materijalnih dokaza, a optuženi je u to vrijeme bio pripadnik postrojbi HVO-a što je takođe nesporno. Da je počinio radnje na način opisan u optužnici potvrdili su i saslušani svjedoci oštećeni u svojim iskazima, a takođe to proizilazi iz iskaza svjedoka G Fe te P1 S1e i S2 N1e, dok je svjedok D M2o potvrdio dolazak dva lica u bolnicu, te ne zna da li otišli u spavaonicu ili ordinaciju. Da su oštećeni pretrpjeli određene psihičke i fizičke povrede i bolove tužilac je naveo da se zaključuje iz iskaza samih oštećenih, a njihovi iskazi su potvrđeni u pogledu straha, te psihičkih tegoba koje su ostale na strani svjedoka nakon događaja, je potvrdila vještak primarius Ejubović dr. Emira neuropsihijatar u svom izlaganju. U svom nalazu je zaključila a potvrdila je na glavnom pretresu da sve što je navela jeste posljedica maltretiranja koje su oštećeni preživjeli u učionici matematike u školi Rade Kondić gdje su bili smješteni kao ranjenici odnosno

bolesnici i da niko od njih nije imao elemente duševne bolesti niti elemente PTSP prije proživljenih dešavanja, te je tužilac u završnoj riječi dalje naveo da svjedoci odbrane nisu neposredni očevidci događaja, a da se na osnovu iskaza svjedoka optužbe, te nalaza i mišljenja vještaka može izvesti konačan zaključak da je optuženi okrutno i nečovječno postupao i mučio ranjenike nanoseći im namjerno jak psihički bol i patnje i obziljno narušavao njihovo dostojanstvo, zbog čega predlaže da se optuženi Perica Adžić oglasi krivim za počinjeno djelo iz optužnice i osudi po zakonu.

Branilac optuženog u završnoj riječi je izjavio da ostaje i dalje kod osnovnog prigovora na pravnu kvalifikaciju ovog djela koja je potpuno neusklađena sa pozitivnim kaznenim zakonodavstvom i da u konkretnom slučaju treba primjeniti vremensko važenje kaznenog zakona, tj da se primjenjuje zakon koji je važio u vrijeme izvršenja djela, koje se inače načelo primjenjuje pred svim sudovima, osim pred Sudom BiH koji ne uvažavaju to načelo. To načelo je civilizacijsko dostignuće tako da je u ovom predmetu njegov branjenik mogao biti optužen samo po odredbama bivšeg Krivičnog zakona SFRJ u kom zakonu je postojala odredba ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. koja je potpuno identična odredbi člana 174. KZ BiH i Tužilaštvo je trebalo ako je smatralo da je učinjeno djelo da ga optuži po članu 143. KZ bivše SFRJ smatra da sintagma iz optužnice da je djelo učinio njegov branjenik na diskriminatorskoj osnovi nije element kaznenog djela koje se branjeniku stavlja na teret, nego su to elementi nekog drugog djela, jer da bi neko učinio ovo djelo ratni zločin prema ranjenicima uopće nije bitno ovo što se navodi u optužnici da je učinio to na diskriminatorskoj osnovi što nije obilježje ovog djela. Dalje je istakao da njegov branjenik ne negira da je pucao u P Na, u dijelu desnog ramena između vrata i ramena, ali ne u podlakticu koju je P N pokazivao na pretresu, te je dodao da nije utvrđena vrsta povrede koje je njegov branjenik nanio P Nu i nema nikakvih dokaza o kojoj se povredi radi i koje je težine da bi se moglo zaključiti da je na taj način njegov branjenik mučio, nanosio psihičku bol i patnju P Nu. Slično je i kada je riječ o umrlog G Nu te je dodao da nema nikakvih dokaza ni da je mučio itd i M Ja, niti da je to činio prema D S1u za kog je branilac ustvrdio da i nije bio ranjenik nego je ležao u bolnici. Takođe je istakao da nije dokazano da je njegov branjenik razbio infuzije, te da ne osporava da je P Na ranio između desnog ramena i vrata, ali nije dokazano da je Gu stavljao pištolj, te da su iskazi u pogledu ovih okolnosti svjedoka različiti, te da je D S1 iskonstruisao događaj. Vještakinja Tužilaštva je dala svoj nalaz o stanju oštećenih, a trebala se po mišljenju branioca izjasniti o njihovom stanju u vrijeme događaja, tj da li su oni bili svjesni događaja i u kojoj mjeri, i nije mogla davati ocjenu da su oni vjerodostojni kao svjedoci. Podcrtao je da je u nekoliko pokušao da ukaže da je optužnica nedokazana i paušalna u dijelovima pravnog temelja, jer nije svako kazneno djelo počinjeno u ratu i kazneno djelo ratnog zločina, a ako je praćen iskaz njegovog branjenika on nije negirao da je ranio P Na pištoljem u predjelu ramena između vrata i desnog ramena, ali kada je to učinio bio je u stanju sužene svijesti bitno smanjene kako je rekao vještak odbrane neuropsihijatar T. dr. Lj., a njegov branjenik nije imao nikakve edukacije u smislu važećeg ratnog prava odnosno Međunarodne konvencije koja se odnosi na rat i ratno stanje, te je to učinio prema P Nu da bi se revanširao za ono što je saznao da je učinio P prema njemu. Njegov branjenik je mogao u to vrijeme da uradi šta je htio, ali on je ranio P Na na način kako je on sam bio ranjen, u rame, što po daljem navodu branioca upućuje da je pobuda, motiv kod njega bio to, ne svijest da krši pravila Međunarodnog prava, te na kraju zaključuje da bi se moglo raditi da je nanio tešku tjelesnu povredu, ali i u najtežem obliku i kada bi se radilo o toj povredi člana 42. KZ SFRJ koji je važio u to vrijeme, za to djelo je nastupila zastarjelost gonjenja. Na kraju je istakao da sud treba

imati u vidu činjenicu da je njegov branjenik bio po gotovo malodoban, te da je njegovom branjeniku žao sve ovo što se dogodilo, te je pokušao da se ispriča P Nu, te da neke tvrdnje koje se iznose u optužnici možda i stoje, ali ih nije počinio njegov branjenik, nego njegov rođak V, a branjenik neće da se vadi na taj način, nije korektno sada kada njegov rođak nije živ, dodajući da nije ni korektno od svjedoka da radnje koje je činio rođak optuženog, pripisuje njegovom branjeniku.

Optuženi je u cjelosti prihvatio izlaganje svog branioca, nemaju ništa drugo dodati.

Na osnovu provedenih dokaza, cijeneći ih pojedinačno i u međusobnoj vezi u skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, a uz primjenu i poštivanje odredbe člana 296. stav 2. ZKP FBiH, ovaj sud je našao utvrđenim činjenično stanje kao u izreci ove presude, a iz sljedećih razloga.

Na osnovu iskaza svjedoka optužbe i to P Na, M Ja, D S1a, G Fe, D M2e, S2 N1e i P1 S1e, a takođe i iskaza svjedoka odbrane Š M1a i S1 Mirka nedvojbeno je utvrđeno da je u kritično vrijeme već postojao oružani sukob između pripadnika Armije BiH i pripadnika HVO-a. Svjedoci su saglasno potvrdili da su ti sukobi otpočeli već negdje sredinom juna 1993 godine. Potvrdili su neposredno postojanje sukoba između HVO-a i Armije BiH na području općine Žepče, a postojanje tog oružanog sukoba nije osporavala ni odbrana optuženog u toku postupka. Pored iskaza svjedoka, ova okolnost postojanja prije svega rata u Bosni i Hercegovini proizilazi iz Odluke predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine kojom je u BiH proglašeno ratno stanje od 20.06.1992 godine, a koje je vladalo i u kritičnom periodu kada je postojao oružani sukob između postrojbi Hrvatskog vijeća odbrane (u daljnjem tekstu HVO) i Armije BiH. ArM2a BiH je inače osnovana Uredbom sa zakonskom snagom o oružanim snagama R BiH broj: 4/92 od 20.05.1992 godine i stupila je na snagu odmah po donošenju tj. 20.05.1992 godine. Odlukom o formiranju hrvatskog vijeća odbrane broj: 2/92 od 08.travnja 1992 godine koja je objavljena u „Narodnom listu Herceg Bosne“ broj 1/92 od rujna 1992 godine uspostavljen je HVO. U ove odluke sud je izvršio uvid u toku postupka kao dokaze i na njima zasnovao zaključak o postojanju oružanog sukoba HVO-a i Armije R BiH u inkriminiranom periodu na području općine Žepče. Okolnost postojanja ovog oružanog sukoba proizilazi i iz materijalnih dokaza koji su izvedeni u toku postupka pa tako se u izvješću o stanju Bojišnice 111 xp Brigde broj : 02/3.204/93 opisuje stanje na dan 28.06.1993 godine pa se pod tačkom 1. kao neprijatelji oslovljavaju snage Armije R BiH i opisuju borbena dejstva te u jednom dijelu navodi: „ naše snage su ovladale najvećim dijelom grada a muslimanske snage su se zabarikadirale u ulici Orlovik (lijeva strana rijeke Bosne) i reon oko Nove trgovine, gdje još uvijek pružaju otpor. U tijeku je akcija počišćenja grada... tijekom jučerašnjih borbi imamo 12 poginulih i 32 ranjena bojovnika...“ . Nadalje se u aktu 111 xp Brigade HVO-a od 07.07.1993 godine navodi: „ sedamnaest dana mi se nalazimo u ratu sa muslimanima... mi držimo grad Žepče i predala nam se 319 Brdska brigada i njeno zapovjedništvo i vojska...imamo oko 2.500 zarobljeni...“.

Takođe iz uvodnog dijela naređenja komande 3. Korpusa Armije BiH od 07.07.1993 godine se navodi: „ najnoviji razvoj događaja na ratištima naše Republike a posebno u z-o 3. Korpusa... u svim posljednjim borbenim dejstvima (Žepče,...) zajedničkim snagama izvršen je napad na naše jedinice“, te je naređeno inžinjerijsko uređenje položaja. U naređenju iste komande od 28.06.1993 godine u koju je ovaj sud takođe izvršio uvid, se navodi: „ u cilju... raščišćavanja sa ekstremnim dijelom HVO na

prostoru... Žepča... na osnovu naređenja ŠVK“ i naređuje se da se borbena dejstva između ostalih i na prostoru Žepča preduzmu odmah“. Aktom štaba Vrhovne komande oružanih snaga R BiH od 25.06.1993 godine se obavještava komanda 2. Korpusa o sukobima postrojbi HVO i Armije BiH na prostorima Zavidovića i Žepča, te se u jednom dijelu navodi: „, za sada se samo u Žepču vode ulične borbe“.

Dakle, postojanje navedenog oružanog sukoba na području općine Žepče je nedvojbeno utvrđeno kako dakle iskazima saslušanih svjedoka optužbe i odbrane tako i navedenim materijalnim dokazima.

U navedenim oružanim sukobima, dakle bilo je mrtvih i ranjenih na obje strane kako to proizilazi iz materijalnih dokumenata koji su naprijed prezentirani kao dokazi postojanja oružanog sukoba i u tim ratnim sukobima kako je potvrdio svjedok- oštećeni P N u kojim je i sam učestvovao kao pripadnik jedinica Armije R BiH, on je dana 26.06.1993 godine dakle ranjen u desnu ruku, i to od snajperskog metka, te je u svom iskazu na glavnom pretresu naveo da je teško ranjen, te zarobljen i prebačen kao takav po pripadnicima HVO-a u kuću na Maloj Trznoj općina Žepče, a kroz par dana prebačen je i smješten učionicu matematike, Osnovne škole Rade Kondić u Žepču i to zajedno sa ostalim ranjenim pripadnicima Armije R BiH koji su bili ranjeni u navedenom sukobu, i to sa G Nom zvanima „, N1“, M Jom i drugim koje nije poznavao. Ovu okolnost da je P N bio ranjen i smješten u učionicu osnovne škole Rade Kondić u Žepču potvrdio je i svjedok- oštećeni M J u svom iskazu koji je jasan, određen i uvjerljiv kao i iskaz P Na, te je takođe M J istakao da je on lično ranjen peti dan sukoba koji su trajali između Armije BiH i HVO-a a počeli su 26.06.1993 godine i da je i on bio smješten prethodno u kući H Fa koja se inače nalazi u Maloj Trznoj a bila dodijeljena za smještaj ranjenika u tom periodu, i koji su bili pod kontrolom HVO-a kako su potvrdili navedeni svjedoci. Ove bitne okolnosti su potvrdile i svjedokinje, u to vrijeme doktorica S2 N1a kao i P1 S1a koja je radila kao medicinska sestra u inkriminiranom periodu kako u kući H Fa u Maloj Trznoj gdje su prvo bili smješteni ranjenici a tako i u Osnovnoj školi Rade Kondić u koju su naknadno premješteni u julu mjesecu 1993 godine. Svi oštećeni su potvrdili i imenovane svjedokinje, kao i svjedok D M2o da je vršena straža u Osnovnoj školi Rade Kondić, te je svjedok D M2o jasno i nedvojbeno naveo da je u junu 1993 godine bio pripadnik HVO-a a zatim da je raspoređen kao stražar u Osnovnoj školi Rade Kondić, imao je pušku „, kragujevku“, uniformu, ne zna šta je čuvao, ali zna da su u školi bili smješteni ranjenici i medicinsko osoblje, a radilo se kako iz iskaza svih svjedoka proizilazi o ranjenicima i bolesnicima Bošnjačke nacionalnosti što je nepobitna činjenica koju niko nije ni osporavao u toku postupka.

Dakle, navedeni ranjenici P N, G N te lice zvanima „, Čekrama“ iz Maglaja i još neka lica, te jedna žena sa djetetom su bili smješteni u prostoriji Osnovne škole Rade Kondić, i dakle bili su pod stražom HVO-a. Ovo je potvrdio svjedok oštećeni M J u svom iskazu navodeći da su imali i čuvara tzv „, Domobran“ po imenu S1 A1 koji bi se sklonio kada bi dolazili vojnici HVO-a koji su ih psihički i fizički maltretirali. Dakle, u navedenoj učionici bilo je smješteno više ranjenika, ali saslušani svjedoci oštećeni nisu ostale te ranjenike poznavali. G N takođe se nalazio kao ranjenik u to vrijeme u toj prostoriji u učionici matematike u Osnovnoj školi Rade Kondić, što je potvrdio i svjedok oštećeni D S1 koji je tu ležao kao bolesnik i nije bio ranjen, koju okolnost, da se nije radilo o njemu kao ranjeniku u kritično vrijeme, nego o bolesniku, sud je utvrdio iz sadržaja njegovog iskaza, jer je rekao da je nakon određenog fizičkog maltretiranja i bola u kičmi i leđima koje su mu nanijeli pripadnici HVO-a prethodno dok se nalazio u

zarobljeništvu, prebačen radi ukazivanja pomoći do prostora inprovizirane bolnice u Osnovnoj školi Rade Kondić i tu se potom zbog bolesti stomaka i drugih zdravstvenih tegoba zbog kojih mu je trebala liječnika pomoć, se i nalazio kritične prilike.

Svjedok- oštećeni M J je potvrdio da je ranjen u sukobima između HVO-a i Armije BiH tog dana 26.06.1993 godine i da je kao takav boravio u inproviziranoj bolnici koja je bila pod kontrolom HVO-a a da su se tu osim njega nalazili ranjeni P N, G N zvani „ N1“ te D S1, a kritičnog dana u prostoriji su bili i D S1, te lice zvano „ Čekrama“ iz Maglaja kao i jedna žena sa djetetom. Ove okolnosti međusobno su svojim iskazima potvrdili navedeni svjedoci oštećeni, a svojstvo oštećenih dakle ranjenika i bolesnika D S1a potvrdila je i svjedokinja S2 N1a doktorica u to vrijeme i P1 S1a medicinska sestra koje su imale dužnost da pružaju pomoć ovim ranjenim i bolesnim licima.

Dakle, iz navedenih iskaza koji su potkrepljeni i medicinskom dokumentacijom koja se odnosi na oštećenog P Na, te medicinskom dokumentacijom na ime oštećenog M Ja nedvojbeno je utvrđeno da su isti kao ranjenici boravili u navedenom prostoru inprovizirane bolnice u Osnovnoj školi Rade Kondić u Žepču. Ovu okolnost, svojstvo ranjenika potvrđuju i materijalni dokazi koji se odnose na oštećenog P Na i to prije svega uvjerenje Vrhovne komande oružanih snaga broj: ... od 06.09.1994 godine kojim se potvrđuje da je P N ranjen 27.06.1993 godine kako pripadnik 319. Brdske brigade Armije R BiH tokom borbenim dejstava u gradu u Žepču, kao i iz uvjerenja Vojne jedinice 7009 Žepče broj ...od 15.06.1994 godine iz kojeg takođe proizilazi da je imenovani u borbi u Žepču 26.06.1993 godine zadobio težu povredu od snajperskog metka. Iz potvrde komande 3. Korpusa komisije za brigu o ratnim zarobljenicima pripadnicima OS R BiH od 18.11.1993 godine proizilazi da je P N oslobođen u okviru VII – razmjene ratnih zarobljenika- podsredstvom MCK. Ostali materijalni dokazi koji se odnose na zdravstveno stanje, zatim liječenje oštećenog P Na nakon razmjene, te potvrde i uvjerenja Regionalne bolnice Zenica kao nalaz i mišljenje i to između ostalih dokaza otpusnica iz regionalne bolnice Zenica Služba za traumu i ortopediju matični broj ..., rješenje Službe za boračko invalidsku zaštitu općine Zenica od 31.05.2006 godine, nalaz specijaliste Ambulante regionalne bolnice Zenica od 01.12.1993 godine, otpusna lista Državne bolnice Sarajevo odjeljenje hirurgije broj: ... u kojoj se takođe liječio nakon razmjene, nalaz ocjena i mišljenje glavne vojno ljekarske komisije broj: ... od 28.01.1998 godine (iz kojeg dokaza takođe proizilazi utvrđenom činjenica da je ranjen za vrijeme službe u oružanim snagama u borbenim dejstvima na području Žepča u junu mjesecu 1993 godine), sve na ime P N ukazuju na nedvojben zaključak da je isti ranjen kao pripadnik Oružanih snaga Armije R BiH, a da je nakon razmjene osim u Zenici i Sarajevu liječen i u Njemačkoj proizilazi iz dokumenta- liječničkog nalaza ljekara specijaliste opće medicine A. N. od 27.10.2005 godine iz kojg proizilazi da je i tada oštećeni imao bolove na podlaktici i ruci desno, te da je mnogo opasnija i odlučujuća njegova psihička situacija i da su šokantni ratni doživljaji doveli do izražene srednje hronične depresivne reakcije koju prati strah.

Iz medicinske dokumentacije i druge (uvjerenja, potvrde u koje je ovaj sud izvršio uvid, a na koje dokaze odbrana nije imala bilo kakvih primjedbi), a odnose se na oštećenog G Na, utvrđeno je njegovo svojstvo kao ranjenika koji je kako su istakli svjedoci oštećeni P N, M J, D S1, takođe se nalazio u mjesecu julu smješten u učionicu Osnovne škole Rade Kondić u Žepču koja je bila pod kontrolom HVO-a i da je bio teški ranjenik. Ranjavanje je G N doživio prilikom sukoba koji su izbili na području Žepča između HVO-a i Armije BiH, te da je pogođen snajperom u predjelu stomaka, proizilazi iz

uvjerenja Vojne jedinice ... Žepče broj: ... od 30.10.1993 godine izi kog proizilazi da je u momentu ranjavanja bio pripadnik 319. Brdske brigade. Ova činjenica ranjavanja proizilazi i iz interne prijave navedene vojne jedinice o nesreći na poslu, ratnom zadatku ili vojnoj vježbi na ime G Na od 12.10.1993 godine, a iz uvjerenja odjela Ministarstva odbrane Žepče od 14.01.2000 godine proizilazi da je G N u Armiji R BiH bio od 30.04.1992 godine do 30.06.1994 godine kada je razdužen, a iz uvjerenja Vojne pošte ... Zenica od 20.12.1999 godine takođe proizilazi da je imenovani ranjen izvršavajući borbeni zadatak 25.06.1993 godine i to na način što je prilikom pretrčavanja od zgrade do zgrade pogođen snajperom u predjelu stomaka. Iz ostale medicinske dokumentacije nalaza i mišljenja ljekarske komisije takođe proizilazi da je G N bio ranjen kao i iz otpusnice iz bolnice Zenica broj: ... gdje se nalazio na liječenju od 05.08.1993 godine do 24.08.1993 godine a gdje je primljen kako iz te otpusnice proizilazi na odjel hirurgije nakon razmjene zarobljenika u Žepču. Svi navedeni dokazi medicinska dokumentacija, uvjerenja i potvrde u koje je sud izvršio uvid su korišteni od strane oštećenog G Na u postupku ostvarivanja i regulisanja prava koja su mu kao borcu odnosno ranjeniku pripadala. Inače, oštećeni G N je kako je istakla svjedok G Fa, inače supruga oštećenog, poginuo 2000 godine u saobraćajnoj nesreći.

Da je u navedenoj inproviziranoj bolnici bio smješten kao ranjenik i oštećeni M J proizilazi nedbojbeno iz njegovog iskaza kojeg je dao na glavnom pretresu, a to su potvrdili i svjedoci P N, D S1 kao i svjedokinje S2 N1a i P1 S1a, zbog čega se ne može prihvatiti osnovanom konstatacija odbrane data u završnoj riječi da M J nije ni bio ranjen nego da se tu kako odbrana bez ikakvog utemeljenja ističe krio da ne bi bio u zatvoru.

Za oštećenog D S1a sud je utvrdio i to upravo na osnovu njegovog vjerodostojnog iskaza i uvjerljivog svjedočenja da se on takođe nalazio u prostoriji- učionici Osnovne škole Rade Kondić u Žepču sa ostalim ranjenim pripadnicima Armije BiH koji su bili ranjeni u navedenom sukobu, ali da on sam nije bio ranjen nego se tu nalazio smješten nakon što je zarobljen od strane pripadnika HVO-a te preko noći tučen, kao i drugi zarobljeni pripadnici Armije BiH, te nakon što ga je vojni policajac N1 P1 koji je bio iz Brčkog policijskim pendrekom udario dva puta po vratu, šutnuo nogom, nakon čega je ušao u salu gdje su bili smješteni zarobljeni vojnici, te je tada primjetio da mu trni zadnji dio glave i gornji dio kičme a nakon 6-7 dana je dobio zatrovanje stomaka jer je i radiatora pio vodu, te mu stomak počeo oticati, i zbog toga je prebačen u prostoriju gdje su bili navedeni ranjenici M J, G N i P N koje inače sve dobro poznaje jer su iz istog mjesta. Sjeća se da mu je prvu pomoć u toj bolnici pružala doktorica N1a te da je zbog tih bolova i bolesti vođen u bolnicu u Tesliću, zatim u Doboj, gdje je trebao biti operisan, a iz Doboja je vraćen u Teslić pa u Perkoviće a onda u Žepče u školu gdje su bili pomenuti ranjenici i ta bolnica je bila smješтана u školi Rade Kondić. Dakle, iz sadržaja ovog iskaza koji nije doveden u sumnju bilo kakvim primjedbama i prigovorima odbrane, proizilazi da se D S1 u navedenoj bolnici nalazio u svojstvu bolesnika a ne ranjenika, tako da je u tom smislu i prihvaćena konstatacija- tvrdnja branitelja iznesena u toku postupka da D S1 nije bio ranjenik nego bolesnik. Zbog ove činjenice koja je nepobitno utvrđena, ovaj sud je u činjeničnom opisu umjesto riječi „ranjenika D S1a“ naveo „bolesnika D S1a“. Ovom izmjenom optužnice u pogledu ove okolnosti sud smatra da nije prekoračena optužba niti je optuženom stavljeno na teret neka veća inkriminirana djelatnost, a takođe je ovdje neophodno istaći i to da je iz činjeničnog opisa optužnice izbačena riječ „trogodišnjeg“ koja riječ se odnosi na dijete koje je tu boravilo sa ranjenom majkom, jer je nedvojbeno utvrđeno da se radilo o

djetetu kome je prilazio optuženi, a kako je istakao svjedok M J po njegovoj procjeni dijete je moglo biti staro oko 4-5 godina. Nedojbena je da se radio djetetu.

Na naprijed navedeni način dakle, ocjenom i iznošenjem bitnih dijelova iskaza svjedoka- oštećenih i ostalih svjedoka optužbe, saslušanih na glavnom pretresu, a koje iskaze je ovaj sud cijenio uvjerljivim i vjerodostojnim jer su dati na jasan, određen i uverljiv način, utvrđene su činjenice boravka dakle oštećenih lica ranjenika, odnosno bolesnika, koji su bili smješteni u učionicu Osnovne škole Rade Kondić u Žepču. Dakle, radilo se o licima koja su zaštićena odredbama člana 3. Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu od 12. 08.1949 godine, koji članak 3. navedene Konvencije propisuje da:

1. Prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima, podružujući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe onesposobljene za borbu usljed lišenja slobode ili iz bilo kojeg drugog razloga postupat će se u svakoj prilici čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili uvjerenju, spolu, rođenju ili imovnom stanju, ili bilo kojem drugom sličnom mjerilu.

U tom cilju, zabranjene su i ubuduće se zabranjuju, u svako doba i na svakom mjestu, prema gore navedenim osobama, sljedeće postupci:

- (a) povrede koje se nanose životnom i tjelesnom integritetu, naročito sve vrste ubojstava, osakaćenja, svireposti i mučenja;
- (c) povrede osobnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci;

Mučenje je aposlutno zabranjeno, niko se ne smije povrgnuti mučenju ni pod kakvim okolnostima.

Elementi mučenja su nanošenje, činjenjem ili ne činjenjem, teške tjelesne ili duševne boli ili patnje, djelo ili propust moraju biti namjerni, i cilj djela ili propusta između ostalog predstavlja i zastrašivanje ili vršenje pritiska na žrtvu ili treću osobu, ili diskriminacija, iz bilo kog razloga, žrtve ili treće osobe (vidjeti: Haradinaj i drugi, presuda žalbenog vijeća paragraf 290; Kunarac, presuda žalbenog vijeća paragrafi 142 i 148, predmet Furundžija, te presuda MKSJ u predmetu tužilac protiv Delalić Zejnila i drugi (Čelebić) broj: IT 96-21-T, zatim predmet Milan Martić i slični).

Nečovječno postupanje predstavlja namjernu radnju ili propuštanje, tj radnju koja je objektivno gledano smišljena a ne slučajno, a koja nanosi tešku duševnu ili tjelesnu patnju ili povredu ili predstavlja obzilan nasrtaj na ljudsko dostojanstvo (presuda MKSJ u predmetu tužilac protiv Delalić Zenjila i dr, broj: IT-96-21-T, paragraf 543 i presuda istog suda u predmetu tužilac protiv Kordića i dr, broj: IT-95-14/2-T, paragraf 256).

Stepen tjelesne ili duševne patnje koje se traži za dokazivanje nečovječnog postupanja ili okrutnog postupanja niži je od stepena koji se traži za djelo mučenje (Naletilić, presuda pretresnog vijeća paragraf 246; Kovčeka presuda pretresnog vijeća paragraf 161. nečovječno i okrutno postupanje povezana su krivična djela koje propisuju različite odredbe Ženevskih konvencija. Materijalno, elementi krivičnog djela su isti.

Naletilić, presuda pretresnog vijeća paragraf 246; Naser Orić predmet broj: IT-03-68-T presuda pretresnog vijeća od 30.06.2006 godine; paragraf 350.

Relevantne odredbe blanketni propisa su još i član 49. iste Konvencije, zatim član 50. navedene konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu od 12.kolovoza 1949 godine, koji glasi:

„ Teške povrede koje se imaju u vidu u perthodnom članu jesu povrede koje obuhvataju jedno od sljedećih dijela, ako su ona izvršena protiv lica ili dobara koje štiti Konvencija: hotimično ubistvo, mučenje ili nečovječno postupanje, podrazuM2evajući tu i biološke opite, namjerno prouzrokovanje velikih patnji ili nanošenja ozbiljnih povreda tijelu ili zdravlju, uništenje ili prisvajanje imovine koje nije opravdano vojnim potrebama i koje je izvršeno u velikim razmjerama i na nedozvoljen i samovoljan način“.

Nadalje su u konkretnom slučaju relevantne odredbe Protokola I i to članovi 9. stav 1. koji glasi: „ 1. Ovaj dio, čije odredbe imaju za cilj da poboljšavaju sudbinu ranjenika, bolesnika i prodolomnika, primjenjuju se na sve one koji su pod dejstvom situacije pomenute u članu 1. bez ikakve diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, polu, jeziku, vjeroispovijesti ili ubjeđenju, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom ili socijalnom porijeklu, bogatstvu, rođenju ili drugom statusu, ili na bilo kom drugom sličnom kriterijumu,“ a posebno član 10. koji glasi „

Zaštita i njega

1. svi ranjenici, bolesnici i brodolomnici, bilo kojoj strani da pripadaju bit će poštovani i zaštićeni.
2. u svakoj prilici s njima će se postupati humano i oni će u najvećoj mogućoj mjeri i u najkraćem mogućem roku dobiti medicinsku njegu i pomoć koje zahtjeva njihovo stanje. Neće se praviti razlika između njih, zasnovana na bilo kojim drugim kriterijumima osim medicinskih“

Da je optuženi svojim postupanjem ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela za koje je ovom presudom oglašen krivim upravo u vrijeme, mjestu i na način, a prema oštećenim licima, kako je to opisano u izreci ove presude, sud je nedvojbeno utvrdio iz iskaza svih saslušanih svjedoka - oštećenih, te svjedoka S2 N1e, P1 S1e te D M2e kao i djelomično iz iskaza samog optuženog kog je dao u svojstvu svjedoka, u kom iskazu je naveo da je u inkriminisanom periodu bio pripadnik HVO-a i HVO-o je stupio u šestom mjesecu 1992 godine i sjedište te postrojbe je bilo u Livnu a on je sa ostalim pripadnicima bio na području Žepča. U svom iskazu je naveo da je tog dana sjedio i sa ostalim vojnicima i pilo se, a onda je kako kaže neko iz društva kazao da je P saslušan i da je priznao da je njega ranio, a inače su se poznavali iz škole, od malih nogu. Ne može se sjetiti ko mu je rekao da je P N priznao da ga je ranio, na što mu je V A. rekao da odu da vide P koji je u školi tu ležao oko 100 metara dalje od baze i tamo je u školi bolnica gdje su smješteni ranjenici. Priznao je da je sa V1m ušao u tu učionicu gdje su bili ranjenici, te je prišao P Nu sa pištoljem u ruci, a ne sjeća se ko mu je dao pištolj, te je istakao da dozvoljava mogućnost da je pucao Pu u rame, govoreći „ ti si mene ja ću tebe“ ističući da misli da je tako bilo. Potvrdio je da zna da je V1 pričao nešto sa M J. kojeg je on poznao i viđao ali nikada nisu pričali kao i D S1a koji su bili u sobi, a poslije su svi izašli napolje. Potom je naveo da je siguran da mu V1 nije dao pištolj kojeg je imao, ali neko jeste, ali ne zna tko. O postojanju oružanog sukoba svjedočili

su i svjedoci odbrane S1 M1 i Š M1, navodeći da je bio haosu u gradu Žepče, koji je mali grad, te je svjedok S1 M1 naveo da ne zna ništa o događaju koji se Perici stavlja na teret, te da je poznavao M Ja od ranije, a za P Na je čuo, dok D S. nije poznavao, te je dodao da je i sam ranjen 05.07.1993 godine kada je otišao na liječenje iz Žepča i vratio se krajem osmog mjeseca 1993 godine ponovno u Žepče u jedinici, i Perica je bio u broju od 10 ljudi kojima je on zapovjedao. Svjedok Š M1 je istakao da je sukob u Žepču počeo 24.06.1993 godine, a da je već bilo sukoba Armije BiH i HVO-a na drugim područjima, ali ne na području Žepča do tog dana. I on zna kao i S1 da je u tim sukobima bio ranjen i Perica i da je prebačen u bolnicu u Brankoviće, a istakao je kao i optuženi da su često sjedili u kući kao vojnici gdje su se okupljali i naveo je da je sutradan čuo da su Perica i V otišli u bolnicu i da se tamo nešto desilo, no prije nego što su otišli Perica i V dok su sjedili u kući bilo je neke priče da je i P N u bolnici. Ne sjeća se da li je protiv Perice vođen kakav postupak za ovo što se dogodilo, uglavnom čuo je da se nešto desilo u školi a tu je bila i bolnica u koju on nikada nije navraćao a bolnica je bila u Osnovnoj školi u Žepču i tu su bili pripadnici Armije BiH, a da li je bilo pripadnika HVO-a istakao je da ne zna.

Dakle, i iz iskaza optuženog kao svjedoka, te djelomično iz iskaza svjedoka Š M1a, a što nedvojbeno proizilazi aposlutno dokazano iz iskaza saslušanih svjedoka optužbe, da je optuženi Adžić Perica kritičnog dana zajedno sa još jednim pripadnikom HVO-a i to Vm (koga optuženi naziva V. i koji mu je rođak), otišao i ušao dakle u prostoriju gdje su se nalazili ranjenici i bolesnici, inače pripadnici Armije BiH, kao i druga civilna lica (žena sa djetetom).

Naime, svjedok- oštećeni P N je u svom iskazu koji je prihvaćen kao pouzdan i uvjerljiv u svim bitnim dijelovima, naveo da se nalazio u toj prostoriji bolnici Osnovne škole Rade Kondić gdje su bili i ostali ranjenici, a to je bila učionica matematike. U istu je konkretnog dana, u popodnevnim satima došao Adžić Perica, kog poznaje još od malih nogu jer su išli u istu školu, sa Vm, i kada su ušli u prostoriju, istjerali su iz prostorije pokretne osobe ranjenike i bolesnika D S1a, te i ženu sa djetetom, što je potvrdio D S1 u svom iskazu, a u svom svjedočenju P N je dalje naveo da se sjeća da je Adžić Perica prišao G Nu koji je ležao ranjen i primao infuziju, kao i sam P N, i tada je pištoljem razbio bocu infuzije koju je primao G N, stavlja mu pištolj u usta, pa na stomak i pita gdje hoće da mu puca u tijelo, na što ga je N molio da ga ubije jer nije mogao podnijeti maltretiranje, a potom je prišao krevetu u kojem je ležao svjedok P N, prislonio istom cijev pištolja na glavu i pitao „ gdje hoćeš da ti pucam“, zatim mu je stavio pištolj sa desne strane vrata i to sve dok je ležao ranjen na krevetu i ispucao metak, koji metak je prošao kroz tijelo svjedoka- oštećenog P N. kako je to ovaj svjedok bez ikakve dvojbe i dvoumljenja ispričao na glavnom pretresu. Zatim je svjedok naveo da je taj metak prošao kroz njegovo tijelo, a nakon čega se optuženi udaljio prema izlazu, stao na štok, udario u štok pištoljem jednom-dvaput, pozvao doktoricu N1u i rekao da ima još jednog ranjenika, nakon čega su došle doktorica N1a i medicinska sestra S1a koje su mu stavile dvije gaze na ranu. Dalje navodi da mu je dr. N1a pokušala pomoći da ga izvuče iz te škole i organizovala mu prijevoz hitnom do P1a, gdje ga je pregledao doktor koji je konstatovao da se mora operisati, međutim nije bilo hitne koja bi ga prevezla do Banja Luke i vraćen je u Žepče. U svom iskazu je potvrdio i da je vidio da optuženi maltretira i M Ja kritične prilike, a zna da je J bio ranjen u ruku.

Iskaz ovog svjedoka u cjelosti je potvrđen u svim relevantnim dijelovima koji su značajni za donošenje zaključaka o tome da je optuženi izvršio direktno i neposredno

opisanu radnju iz optužnice, a prema oštećenom P Nu, i iskazom svjedoka- oštećenog M Ja, koji u svom iskazu datom na glavnom pretresu naveo da je ranjen peti dan sukoba između Armije BiH i HVO-a koji su počeli 26.06.1993.godine, da je najprije bio smješten u kući H Fa koja je u to vrijeme bila dodjeljena za ranjenike, a nakon toga u osnovnu školu "Rade Kondić" gdje su imali minimum medicinske pomoći, međutim teže ranjenim je bilo zabranjeno pružanje adekvatne hiruške pomoći, naročito njemu, P Nu, G Nu zv. N1 i licu zv.Č. iz Maglaja, te su imali i čuvara tzv. Domobran po imenu S1 A1 koji bi se sklonuo kada bi dolazili vojnici HVO-a koji su ih psihički i fizički maltretirali. Naime, jednom prilikom doktorica N1a koja im je pružala medicinsku pomoć, pokušala je pomoći Pu, tako što ga je krišom odvela na P1 kod hirurga, međutim nakon toga je dobila takve batine da je nisu mogli prepoznati. Konkretnog dana, u julu mjesecu 1993.godine, sjeća se da su u jednom momentu na vrata učionice, u kojoj su ležali ranjeni, ušli Adžić Perica (kojeg je na glavnom pretresu pokazao u sudnici i za kog je naveo da ga poznaje od ranije, obzirom da je optuženi sa njegovom sestrom išao u isti razred škole) i A.V, za koga je svjedok istakao da ga poznaje takođe jer su išli u istu školu Rade Kondić u Žepču. Oba su bila u uniformama, počeli su da se deru, galame, zatim Perica pištoljem razbija bocu infuzije, zatim su ih sve istjerali iz učionice, osim P. N. i G N. koji su ostali u učionici ležeći na krevetima, nakon čega su čuli priču, razbijanje nekoliko pucnjeva, zatim glas A. Va koji kaže "Kakav si ti nisi u stanju baliju pogoditi?!", zatim još jedan pucanj, jauk i krik, nakon čega se otvaraju vrata i izlazi Perica sa pištoljem u ruci, govoreći "Sestro, doktorice imate ranjenika!" i vruću cijev pištolja mu prislanja na čelo govoreći "Vas balije treba sve pobiti!", nakon čega mu prilazi V koji ga odvodi sa sobom iza čoška hodnika i govori mu "Dolazimo u šest sati po tebe ako ne pripremiš pet hiljada maraka vodimo te pod Bosnu!" a to pod Bosnu, svjedok navodi, da je značilo da će čovjek biti ubijen i da ga voda nosi. Nakon toga, kada su ušli u učionicu zatekli su P u šoku, sa prostrjelnom ranom iznad ključne kosti koju su mu previle sestra i doktorica, dok je N bio vidno potresen sa razbijenom bocom od infuzije. Na kraju navodi da od neadekvatnog liječenja ima odumiranje kosti na desnoj nadlaktici, koja ruka mu je ostala kraća za 6 cm, a zbog povrede živca ima trnjenje tri prsta na desnoj ruci.

Okolnosti ulaska optuženog u prostoriju gdje su bili ranjenici i bolesnici, te psihičko i fizičko zlostavljanje istih upotrebom pištolja, stavljanjem pištolja G Nu na razne dijelove tijela, prijetnja da će ga ubiti, pucati, te pucanje u P Na, potvrdio je u svom iskazu jasno i određeno i svjedok – oštećeni D S1. Isti je potvrdio u svim bitnim dijelovima iskaze oštećenih P Na i M Ja, tvrdnjama koje nije osporavala ni odbrana niti prigovarala iskazu ovog svjedoka, (nakon svjedočenja), da je konkretnog dana u julu mjesecu 1993.godine, u učionici matematike u osnovnoj školi "Rade Kondić" ležao sa P Nom, rahmetli G N1m, P. M., rodicom F. i njenim djetetom starosne dobi od 3-5 godina, da je odjednom na vrata ušao Adžić Perica, u vojnoj maskirnoj uniformi, sa naredbom da svi izađu napolje, što su i učinili svi osim P Na i G Na koji nisu mogli hodati, pa je, kroz otvorena vrata vidio da nakon toga Adžić Perica prilazi P Nu i pita ga "gdje ću ti pucati?", te mu stavlja na stomak, pa na čelo cijev pištolja, nakon čega odlazi do Ga i razbija infuziju, pa Ga pita, naslonjajući pištolj na stomak "hoćeš da ti pucam na stomak?", te se vraća kod P Na i istom puca u desno rame. Po izlasku Adžić Perica mu prilazi, stavlja cijev na čelo pitajući "hoćeš da pucam u tebe?", na što isti nije odgovarao, pa stavlja pištolj na dijete sa pitanjem "hoćeš da njemu pucam u čelo?", na što svjedok odgovara "nemoj dijete, ništa ti nije uradio, pucaj meni" i Adžić Perica ponovo mu stavlja pištolj na čelo govoreći "Neću tebe pucat, sinoć sam ti brata izmlatio,

iživljavao se na njemu" pa se udaljio i proderao na doktoricu N1u, koja je P Nu pružila pomoć, a Adžić Perica se udaljio.

Naprijed navedeni svjedoci- oštećeni su bez ikakvog dvoumljenja i na jasan i određen način na glavnom pretresu pokazali na optuženog i ustvrdili da je optuženi Adžić Perica, koga inače poznaju i od ranije, a što nije sporio ni sam optuženi, kritične prilike dakle na opisani način iz izreke ove presude, poduzeo radnje prema ranjenicima bolesnicima Bošnjačke nacionalnosti, postupajući, po nalaženju ovog suda tako prema istima na diskriminatorskoj osnovi, a sve u cilju zastrašivanja ranjenika i bolesnika koji su bili u navedenom prostoru, te su navedeni ranjenici i bolesnici konkretne prilike što se može osnovano zaključiti obzirom na okruženje, mjesto, gdje su se nalazili, zdravstveno stanje istih, nepokretnost ranjenika P Na i G Na, nesposobnost da pruže bilo kakav otpor pretrpjeli fizičko i psihičko maltretiranje i zlostavljanje koje je poduzimao optuženi nalazeći se u nadređenom položaju kao pripadnik HVO-a sa oružjem u rukama, nanio prije svega oštećenom P Nu tjelesnu ozljedu pucanjem iz pištolja u predio između desnog ramena i vrata, i nanio mu prostrijelnu ranu kako je to ustvrdio i sam oštećeni (pokazao na glavnom pretresu ožiljak od ulazne rane u predjelu između desnog ramena i vrata kao i cijelu desnu ruku koja je inače deformisana) a koju okolnost pucanja u oštećenog P Na su potvrdili i ostali svjedoci očevici događaja, obzirom da su vrata na prostoriji bila djelomično otvorena kada je optuženi isjetrao ostale pokretne ranjenike i bolesnike iz iste. Uvjerljivost i vjerodostojnost iskaza svjedoka P Na i M Ja nastojao je u sumnji dovesti branilac ocjenom istih u završnoj riječi, tvrdnjom da su ovi iskazi potpuno suprotni, različiti i paušalni. Ove tvrdnje po nalaženju suda nisu osnovane, obzirom da je svjedok P N o svim važnim dijelovima i detaljima događaja, te konkretnom postupanju optuženog u njima, jasno opisao radnje optuženog. Opisao je takođe inkriminirane radnje optuženog učinjene prema oštećenom G Nu, a zatim i one koje je optuženi poduzeo prema njemu lično. Ne postoje bilo kakve proturječnosti u ovom iskazu u odnosu na iskaz oštećenog M Ja, jer se u svim relevantnim dijelovima iskazi svjedoka P Na i M Ja konzistentni i međusobno saglasni i na osnovu njih su od strane ovog suda između ostalih dokaza optužbe koji su izvedeni i cijenjani od strane ovog suda, nesumnjivo utvrđene sve bitne činjenice i okolnosti koje se odnose na bitna obilježja, elemente i suštinu krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim.

Na osnovu opisa i davanja različitog redosljeda događanja u učionici kada je u pitanju postupanje optuženog prema oštećenom G Nu (odbrana tvrdi da nije optuženi prvo prišao M Ju nego G Nu u učionicu gdje su bili svi ranjenici), i u ovoj različitosti odbrana vidi temelj za svoju tvrdnju da je iskaz svjedoka P Na nevjerodostojan, a koju ocjenu ovaj sud ne može prihvatiti utemeljenom, obzirom na razloge koji su već ranije izneseni kroz ocjenu iskaza P Na i M Ja, a koja je data u obrazloženju ove ocjene u vezi sa svim ostalim provedenim dokazima.

Takođe po mišljenju suda nije od značaja tvrdnja odbrane da optuženi nije razbio dvije infuzije nego samo onu koju je primao oštećeni G N, obzirom da to i nije opisano u optužnici (nego samo da je razbio bocu infuzije koju je primao G N). Navod branioca da iskaz svjedokinje G Fe koja je istakla da joj je muž nakon izlaska iz Žepča, na njen upit da se vrate u Žepče govorio da se ne bi ni ona vratila u Žepče da joj je neko stavljao vruću pištolj usta, nelogičan, pošto metak od strane optuženog nije još ni ispaljen, kako vidi odbrana, kada je optuženi prišao G Nu, takođe po ocjeni suda nije od bilo kakvog značaja za utvrđenje činjenica i okolnosti koje čine suštinu predmetnog krivičnog djela.

Eventualne nedosljednosti u iskazima oštećenih P Na i M Jasmian u pogledu redosljeda određenih radnji na koje ukazuje branilac, a koje je kritične prilike poduzimao optuženi prema oštećenim i drugim licima iz izreke presude, po nalaženju ovog suda odnose se na nebitne okolnosti (nebitno je da li je optuženi oštećenom G Nu stavljao vruć ili hladan pištolj usta i drugim dijelovima tijela uz prijetnje da će ga ubiti), ne mogu rezultirati zaključkom kome teži branilac a to da su iskazi svjedoka Pa i Ma potpuno različiti i nevjerodostojni.

Navod, prigovor odbrane da svjedok D S1 u svom iskazu nije naveo da je vidio drugog čovjeka, nego samo Pericu, takođe je bez značaja i uticaja na utvrđene činjenice i okolnosti izvedenim dokazima optužbe, a koji su na nesumnjiv način poslužili ovome sudu kao činjenična podloga za izvođenje kako činjeničnih tako i pravnih zaključaka značajnih za utvrđenje postojanja u radnjama optuženog svih bitnih obilježja predmetnog krivičnog djela kao i krivične odgovornosti.

Inače, kada su u pitanju iskazi svjedoka optužbe koje odbrana želi svojom ocjenom dovesti u pitanje i sumnju (što sud nije prihvatio), valja istaći da je istim svjedocima sud u cjelosti poklonio vjeru jer su iskazi bili dovoljni jasni i uvjerljivi, kao i međusobno konzistentni i saglasni u svim bitnim dijelovima koje se odnose na suštinu djela, koje je ostvareno direktnim protupravnim postupanjem optuženog. Svakako, treba imati u vidu da se iskazi navedenih svjedoka (P N, M J), ne mogu u potpunosti podudarati, što je u potpunosti normalno prihvatljivo zbog psiholoških mehanizama i perspektive ljudskog opažanja a posebno obzirom na okolnost i vrijeme kada su svjedoci preživjeli opisane događaje (protek vremena više od 20 godina). Svjedoci-oštećeni su na potpuno siguran način naveli i detaljno opisali, koje radnje je konkretno optuženi učinio prema njima, ali i prema drugim oštećenim licima, a koje po nalaženju ovog suda predstavljaju inkriminirano ponašanje optuženog navedeno u činjeničnom opisu izreke ove presude.

Sud je mišljenja da su iskazi navedenih svjedoka kao i drugih svjedoka optužbe pouzdani, dokazi vjerodostojni, te da neka manja odstupanja (u pogledu nekih nebitnih okolnosti, a na koje se poziva branilac), nisu dovoljan osnov da se cijeli iskaz ocjeni kao nepouzdan ili neuvjerljiv a čemu teži odbrana. Ustvari, navedene razlike nisu odlučujuće jer neka odstupanja u njihovim iskazima u potpunosti predstavljaju očekivane i normalne razlike u zapažanjima osoba sa različitom sposobnošću, da uoče, upamte i prisjete se informacija, posebno s obzirom na činjenicu da su svi oni proživjeli veoma stresne i traumatične događaje tokom kojih nisu mogli istovjetno zapaziti sve detalje, niti bi po mišljenju suda, bilo razumno takvu preciznost očekivati od svjedoka, a imajući u vidu protek vremena, te su ovo po uvjerenju suda razlozi koji opravdavaju određena odstupanja i te nebitne kolizije u iskazima tih svjedoka- oštećenih P Na i M Ja. Sud pri ovome cijeni da se ne radi o značajnim odstupanjima u njihovim iskazima koja bi uticala na vjerodostojnost iskaza tih svjedoka- oštećenih u pogledu odlučnih činjenica.

Na naprijed opisani i utvrđeni način, imajući u vidu iskaze saslušanih svjedoka, optuženi je po ocjeni ovog suda, nanio svojim postupanjem velike psihičke patnje i bol, te ozlijedio tijelo i povrijedio zdravlje ranjenika P Na namjerno nanoseći njemu, zatim G Nu, te M Ju kao ranjenicima, i bolesniku D S1u jaku psihičku bol i patnju, okrutno se neljudski i u cilju ponižavanja istih ponašao, i ozbiljno narušavao njihovo dostojanstvo. Navedeno postupanje je u suprotnosti i sa pravilima Međunarodnog

humanitarnog prava i to odredbama člana 3. stav 1. tačka a) i c), 49. i 50. Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu kao i Protokola I i II uz konvenciju iz 1977. godine, kojima se predviđa zaštita ranjenika i bolesnika, a posebno imajući u vidu odredbe člana 9. i 10. Protokola I kako je to već prethodno u obrazloženju ove presude navedeno i obrazloženo. Same okolnosti konkretnog događaja, kontekst u kome se događaj odvijao, opšta nesigurnost, maltretiranje, zastrašivanje i zlostavljanje ranjenika i bolesnika u uvjetima postojanja oružanog sukoba koji je bio na svom početku, u potpunosti i sa osnovom upućuju po ocjeni ovog suda na zaključak da je protupravno postupanje optuženog u konkretnim okolnostima moralo proizvesti i proizvelo kod oštećenih ne samo tešku tjelesnu nego i duševnu patnju (pucanje iz pištolja kroz prozor, razbijanje infuzije koju je primao G N prinošenje pištolja G Nu po raznim dijelovima tijela, prijetio da će ga ubiti, a G je molio Pericu da ga više ne pati i da ga ubije, ali mu je zaprijetio da će ga ubiti, a on potom prilazi krevetu u kojem je ležao P N, te uz pitanje „ gdje hoćeš da ti pucam“ prislonio cijev pištolja na glavu, a zatim cijev pištolja Pu prislonio na dio tijela između desnog ramena i vrata te ispalio metak, nakon čega je u cilju sastrašivanja i na diskriminatornoj osnovi prišao M Ju i bolesniku D S1u, te prislonio cijev pištolja na čelu ranjenika M Ja, a potom i bolesnika D S1a, te djeteta koje je tu boravilo sa ranjenom majkom, pitajući pri tome S1a „ da li želi da ubije njega ili dijete“ i govoreći im „ vas balije treba sve pobiti“), predstavlja nečovječno i okrutno postupanje, te mučenje ranjenika G Na i P Na, te M Ja i bolesnika D S1a pa i drugih lica koja su bila prisutna u ovom događaju (majka sa djetetom, ranjenik „ Čakrama“).

Svjedoci dijela događaja, u to vrijeme doktorica u navedenoj bolnici S2 N1a je potvrdila da je konkretnog dana u julu mjesecu 1993. godine bila u svojoj prostoriji sa sestrom S1om kada je čula prasak, pucanj nakon čega su istrčale iz sobe i vidjele ranjenike kako na hodniku, ispred sobe/učionice u kojoj su ležali, i dva vojnika HVO-a koji su im rekli "imate ranjenika!". Kada su se približile, sa hodnika su vidjele P Na obljevenog krvlju. Sjeća se da je kod P Na bila povreda desne strane tijela, od glave prema ramenu, a od ranije je tu ležao kao težak ranjenik koji je imao ranije povredu desne ruke, a koja je srastala nepravilno zbog neadekvatne medicinske pomoći i nedostatka adekvatnih uslova, ona je zajedno sa sestrom S1om pružila prvu medicinsku pomoć oštećenom P Nu, stavljajući gaze istom na novu ranu koju je zadobio pucanjem od strane optuženog.

Takođe, svjedok P1 S1a je u svom iskazu na glavnom pretresu navela da Adžić Pericu dobro poznaje, da su skupa išli u osnovnu školu od prvog do osmog razreda, da je konkretnog dana u julu mjesecu 1993. godine u prostorije osnovne škole "Rade Kondić" došao Adžić Perica obučen u uniformu HVO-a, sa još jednim licem, puno nižim od Perice, te da su po dolasku otišli u prvu učionicu koja je bila formirana kao bolnička soba, a ona i doktorica su se povukle u svoju sobu. Svjedok ističe da u situacijama kada bi dolazila policija ili vojska HVO one su se povlačile u svoje prostorije. Nakon što su Perica i lice s njim ušli u učionicu čula je pucanj, nakon čega su ona i doktorica pozvane da dođu u učionicu riječima "imate ranjenika!", gdje su zatekle ranjenog P, koji je bio pogođen u desnu stranu, ruka ili rame i pružile su mu medicinsku pomoć. Na kraju svjedokinja navodi da su u toj učionici bili P N i G, da su tada u bolnici bili i M J i neka žena sa djetetom, kao i D S1 kojeg lično poznaje.

U pogledu neposrednog dešavanja kritičnog dana u prostoru Osnovne škole Rade Kondić u učionici gdje su bili smješteni ranjenici i bolesnici, svjedok G Fa, inače supruga oštećenog G Na, je u svom iskazu navela da ne zna šta se njenom mužu

dešavalo u osnovnoj školi, u julu mjesecu 1993.godine, ali navodi da ga je posjetila jednom, prilikom odlaska iz Žepča, međutim nije obraćala pažnju na ostale ranjenike u sobi tako da ne zna ko se sve tu nalazio, te navodi da joj je jednom prilikom u razgovoru, 1997-1998.godine, kada je insistirala da se vrate kući u Žepče, muž joj je rekao "Ne bi se ni ti vratila da ti je neko stavljao vruć pištolj u usta!". Ovo svjedočenje ukazuje dakle kao i svjedočenje P1 S1e i S2 N1e da se kritični događaj zaista i desio u inkriminiranom periodu, i da je u istom nedvojbeno i van svake sumnje učestvovao optuženi Perica Adžić, kako su potvrdili svi oštećeni a i sam optuženi djelomično, priznajući opisane radnje prema P Nu, kroz svoj iskaz kog je dao u svojstvu svjedoka.

Da se događaj desio, utvrđuje se i iz iskaza svjedoka D M2e koji je u svom iskazu naveo da je u junu 1993.godine bio pripadnik HVO-a, a zatim je raspoređen kao stražar u osnovnoj školi "Rade Kondić". Imao je pušku kragujevku, uniformu i ne zna šta je čuvao, ali zna da su u školi bili smješteni ranjenici i medicinsko osoblje. Što se tiče konkretnog događaja, u julu mjesecu 1993.godine, navodi da dešavanja nije vidio, da su ga dva lica pitali „jesi ti Hrvat?“, da ne zna odakle su došli, pa nakon što je odgovorio potvrdno otišli su od njega ali se ne sjeća gdje su otišli u spavaonu ili ordinaciju. Na kraju navodi da nije čuo pucanj, ali da je vidio doktoricu kako izlazi i plače, te da je kasnije saznao da je pucano Pu u ranu, ali da se ne sjeća ko mu je to rekao niti ko je pucao. Navodi i da je o konkretnom slučaju obavijestio komandira, te da mu je on na to rekao „Ako možeš spriječiti, ako ne možeš okreni glavu!“. Iskaz ovog svjedoka da nije čuo pucnje, nije prihvatljiv jer je u suprotnosti sa ostalim izvedenim dokazima optužbe, i usmjeren je po nalaženju ovog suda u tom dijelu na nastojanje da optuženom na izvjestan način olakša položaj i umanji njegovu odgovornost kao suborca iz iste vojne jedinice. Takođe iz ovog iskaza svjedoka D M2e se izvodi zaključak i potvrda iskaza ostalih svjedoka o tome da se događaj odista i desio jer je kako kaže svjedok D, on je određeno događanje prijavio komandiru, na što mu je ovaj i odgovorio „, ako možeš spriječiti, ako ne možeš okreni glavu“.

U kontekstu već iznesenog zaključka ovog suda da su oštećena lica pretrpjeli usljed protupravnog i zabranjenog ponašanja optuženog kritične prilike tešku psihičku bol, patnju, traumu, a oštećeni P N i tjelesne ozljede pucanjem iz pištolja od strane optuženog, te da su usljed tih događaja ostale i određene posljedice po psihičko i fizičko zdravlje (P N i ostali oštećeni M Ja, G Na i D S1a), ovaj sud je nedvojbeno utvrdio i iz nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra Ejubović dr. Emire koja je pojedinačno a na osnovu medicinske dokumentacija za oštećene, te na osnovu razgovora sa oštećenima P Nom, M Jom i D S1om (obzirom da je oštećeni G N preminuo 2000 godine), u odnosu na njega na osnovu medicinske i druge dokumentacije, sačinila pojedinačne nalaze i mišljenje, u koje je sud izvršio uvid a vještak prezentirala i obrazložila na glavnom pretresu.

U nalaze i mišljenja iste, sud nije imao razloga sumnjati jer su dati na jasan i određen način a od strane vještaka koji ima dugogodišnje iskustvu i praksu kao sudski vještak, a inače nalaz i mišljenje nisu osporavani niti opvrgavani od strane odbrane u toku postupka. Tako iz nalaza i mišljenja imenovane vještakinje kog je dala za P Na pri kom je u cjelosti ostala i na glavnom pretresu kao i u odnosu na ostale nalaze za druge oštećene, proizilazi zaključak da je P N u konkretnom doživljaju imao tzv."smrtni strah" i napad panike, ali i tzv."primarni, sekundarni i pozni strah". Vještak pojašnjava da primarni strah nastaje kada mi vidimo opasnost koja nam se približava i on je kratkotrajan, ali je veoma jakog intenziteta, zatim nastaje sekundarni koji je posljedica

pretrpjelog primarnog straha, traje duže ali je blažeg intenziteta i tzv. "pozni strah" koji je kod P Na prisutan i danas. Da je to tako, sam P navodi da se u Žepče, nakon rata, prvi put vratio 2008.godine, da mrzi taj grad i da ga sve u njemu podsjeća na neprijatnost koju je proživio. I danas ima elemente hroničnog PTSP-a koji su jako izraženi, a njegove psihičke tegobe prenose se i na tjelesne u vidu problema sa želucem, oscilacija pritiska, glavobolja, depresivne epizode, povremeno konzumiranje alkohola koji mu trenutno otklanja nemir i strah. Dakle, vještak konstatuje da je od boravka u toj učionici do danas ima elemente PTSP koji i dalje utiču na njegov život.

Za oštećenog G Na vještakinja je istakla da u vrijeme kada se nalazio u učionici matematike u osnovnoj školi "Rade Kondić" doživio je vrlo težak strah i traumau. Strah koji je G imao u to vrijeme bio je tzv. "smrtni strah" zbog maltretiranja u toku primnjanja infuzije, razbijanja boce infuzije, i prislanjanja pištolja prvo na stomak, potom na rame i u usta jer se čovjek u takvim situacijama osjeća potpuno bespomoćno. Doživljeni strah i trauma kod Ga ukazuje dodatno i činjenica da je u datim momentima iskazivao strah od povratka u Žepče što je rekao i svojoj supruzi. Navodi i da nije našla elemente da je isti bolovao od bilo kakve duševne bolesti, duševne poremećenosti ili da je bio duševno zaostao, niti bilo kakvu prihijatrijsku dokumentaciju, nego su sve njegove psihičke tegobe u vidu posttraumatskog stresnog poremećaja trajale od boravka u konkretnoj učionici pa sve do njegove smrti. Dakle, vještak konstatuje da je od boravka u toj učionici do kraja svoga života imao elemente PTSP koji su dalje uticali na njegov život.

Za oštećenog M Ja, vještakinja je istakla da je M J nakon ranjavanja kao i svi ostali bio u osnovnoj školi "Rade Kondić", u učionici matematike te da je M u vrijeme kada se dešavao konkretni doživljaj imao tzv. "smrtni strah", te je pojasnila da se to događa kada je osobi život neposredno ugrožen kao što je to situacija kada mu je prislonjen pištolj na čelo, a osoba u tom momentu bespomoćna i ne može da se odupre ni na koji način. Osim tog "smrtnog straha", kao rezultat bespomoćnosti javlja se i panika koju je imao u tom momentu, a i nakon ovoliko proteklih godina od događaja M ima izražene simptome posttraumatskog stresnog poremećaja. Simptomi su blaži, međutim vještak je prilikom razgovora sa istim utvrdila da su traumatski elementi i dalje prisutni. U prilog navedenom je i činjenica da je M vještaku rekao da je legalno kupio pištolj u cilju sopstvene zaštite, kao i da ga nikada ne bi upotrijebio osim kada bi se osjetio ugroženim, što vještak tumači da je kod Ma još uvijek duboko prisutno sjećanja na ono što je proživio i da se ne osjeća sigurnim. Na kraju navodi da nije našla elemente da je isti bolovao od bilo kakve duševne bolesti, duševne poremećenosti ili da je bio duševno zaostao, niti bilo kakvu prihijatrijsku dokumentaciju, nego su sve njegove psihičke tegobe u vidu posttraumatskog stresnog poremećaja trajale od boravka u konkretnoj učionici.

Za oštećenog D S1a, vještakinja je istakla da je prve psihičke tegobe imao 1994.godine kada se počeo liječiti kod dr. Šabića, zatim psihologa Tucak Predraga te dr.Halime Hadžikapetanović kojoj se najčešće i javljao i žalio na tegobe kako ih je sam nazvao "zbog preživljavanja svega onoga što se dešavalo dok je bio u logoru". Na kraju navodi da su traumatskie elementi kod D Sa nastali isključivo nakon maltretiranja u osnovnoj školi "Rade Kondić" u Žepču. Ističe da je vrijeme događaja, D S1 bio dobro orjentisan u vremenu i prostoru kao i prema licima, tako što opisuje lica u okruženju, odlazak iz jedne bolnice u drugu, kao i prepoznavanje optuženog. Takđe navodi da i sam vanjski izgled D S1a odaje da je njegov PTSP već hroničnog karaktera, da se prilikom intervju

razgovora preznojavao, bio uznemiren, do je listao dokumentaciju ruke su mu se tresle i njegov tretman još uvijek traje, ima hroničan oblik PTSP-a i njegovo liječenje će i dalje potrajati.

Navedeni nalaz, mišljenja i zaključci vještaka neuropshijatra Ejubović dr. Emire na izvjestan i pouzdan način i bez ikakvih sumnji, samo potvrđuju ocjenu i zaključke suda da su oštećena lica kritične prilike pretrpjela teške duševne patnje, bol, strah, psihičke traume, a oštećeni P N uz to i fizičku povredu tjelesnog integriteta, usljed inkriminiranog ponašanja i radnji optuženog kako su opisane u izreci ove presude. Ista lica, žrtve, kako je i na glavnom pretresu istakla, obrazlažući iznesene nalaze i mišljenja, imaju elemente hroničnog posttraumatskog stresnog poremećaja (PTSP), koje su jako izražene i koji i dalje utiču na njihov život (oštećeni G N je preminuo 2000 godine). Liječnički tretman oštećenog D S1a i danas traje, jer ima hroničan oblik PTSP – a i njegovo liječenje će i dalje potrajati.

Ovakvo stanje oštećenih, zaključila je vještak, jeste posljedica maltretiranja koje su oštećeni pretrpjeli u učionici matematike u školi Rade Kondić u Žepču, a potvrdila je i to da niko od njih nije imao ranije elemente duševne bolesti niti elemente PTSP-a prije dešavanja u učionici matematike. Vještak je naglasila da sve što je na glavnom pretresu, a i u svom nalazu i mišljenju, govorila o tzv. "smrtnom strahu", o panici, o posttraumatskog stresnog poremećaju se odnosi na situaciju kada su se našli u školi ranjeni, bolesni i nemoćni da se odupru, odnosno nisu imali način niti mogućnost da sami odluče da napuste objekat, dok nije bilo određeno od strane drugih lica (razmjena).

Prigovori odbrane da je vještak izašla iz okvira naredbe za vještačenje, jer je po stavu odbrane trebala da vještači stanje duševnog zdravlja i mogućnost oštećenih da upravljaju svojim postupcima, je po nalaženju ovog suda bez osnova kao i prigovor da nije imala medicinsku dokumentaciju za oštećenog M Ja, jer je vještak upravo kako cijeni sud postupala na pravilan način, te dala nalaz i mišljenje u pogledu duševnog stanja u kome su se nalazili oštećeni u vrijeme kada je optuženi prema njima poduzimao radnje za koje se tereti. Potvrdila je da su oni – oštećeni žrtve i da je njih vještačila, te da su imali tzv. „smrtni strah“ i bili su svjesni svega kao i bespomoćnosti da bilo šta urade da bi se od radnji optuženog spasili.

Sud je mišljenja da su upravo svi oštećeni preživjeli između ostalog fizičke i psihičke patnje upravo i tzv. „smrtni strah“ (optuženi puca iz pištolja u ranjenika, a onda prilazi i drugima oštećenim s tim pištoljem, stavlja im po raznim dijelovima tijela pištolj prijeteći da će ih sve ubiti prijeteći da ih sve kao balije treba pobiti, i u svemu se ponaša kako je opisano u izreci presude), a kako je iz pouzdanih iskaza svjedoka utvrđeno. Nedvojbeno je da su oštećeni obzirom na okolnosti i kontekst događaja pretrpjeli i smrtni strah, dakle strah da mogu biti čak i ubijeni.

Sa navedenih razloga se nalaze u cjelosti neprihvatljivim i neosnovanim prigovori odbrane na iznesene nalaze mišljenja i zaključke vještaka na glavnom pretresu, kojima osporava zaključak da su oštećeni usljed tih događaja u školi imali i imaju PTSP. Prigovor odbrane da pri vještačenju oštećenog M Ja, vještak nije imao na uvidu medicinsku dokumentaciju istog, nego se oslonila na izjave oštećenog da je liječen i iskaz o tome šta je sve preživjeo u Osnovnoj školi Rade Kondić kao ranjenik, ne predstavlja po nalaženju ovog suda razlog za neprihvatanje njenog nalaza u odnosu na

oštećenog M Ja, kao jasnog, tačnog i podobnog za izvođenje zaključka suda da je i ovaj oštećeni bio izložen kao i drugi ranjenici odnosno bolesnici teškom maltretiranju, zastrašivanju, strahu te teškoj psihičkoj boli i patnji, i da zbog toga ima izražene simptome PTSP-a.

Radnje koje je optuženi poduzeo prema oštećenima, a kako su opisane u izreci presude, optuženi je poduzeo u svojstvu vojnika pripadnika HVO-a, kako su potvrdili i svi saslušani svjedoci optužbe, a svjedoci odbrane su takođe potvrdili da je optuženi u to vrijeme bio pripadnik 111. xp Brigade, a svjedok Š M1 je potvrdio da je upravo Adžić Perica u to vrijeme bio jedan od 10 pripadnika jedinice kojom je on komandovao. Svjedok S1 M1 je potvrdio da je imao svojstvu vojnog lica pripadnika HVO-a u kritično vrijeme. Navedeno svojstvo nedvojbeno proizilazi i iz objektivnih dokaza, i to iz izvoda iz matične knjige vojnih obveznika za 1973 godinu Ureda za odbranu Žepče (...), Matičnog kartona (...), i jediničnog kartona (...), na ime Perica Adžić. Iz istih proizilazi da je sposoban za vojnu službu kao i činjenica da je i ranjavan u Žepču kao pripadnik HVO-a.

Kada je u pitanju elemenat, da su radnje koje predstavljaju teške povrede Ženevskih konvencija izvršene u vezi sa sukobom, napominje se da je stav sudske prakse da se ne traži uzročno- posljedična veza između oružanog sukoba i počinjenja djela, ali se u najmanju ruku traži da je postojanje oružanog sukoba u znatnoj mjeri uticalo na sposobnost počinioca da počini, dakle u konkretnom slučaju protupravne radnje, koje je ovo vijeće kvalifikovao krivičnim djelom ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. preuzetog KZ SFRJ.

Ovaj opšti elemenat jasno proizilazi iz utvrđenih činjenica i okolnosti da su oštećena lica prema kojima su vršene nedozvoljene protupravne radnje od strane optuženog, lica Bošnjačke nacionalnosti, dakle lica koja nisu njegove (optuženog) nacionalnosti, nego suprotne, te je prema njima primjenjivao fizičku silu i maltretiranje, zastrašivanje kako je to opisano u izreci presude, a ta lica se u smislu odredaba člana 3. Ženevske konvencije smatraju zaštićenim licima i ta konvencija štiti sve osobe koje se , u bilo kojem trenutku i na bilo koji način nađu, u slučaju sukoba ili okupacije, u vlasti jedne strane u subotu ili jedne okupacione sile čije nisu državljanjani. Navedena lica nalazili su se u bolnici ranjeni i bolesni, neposredno dakle, ne sudjeluju u neprijateljstvima, obzirom da su onesposobljeni za borbu usljed bolesti, rane, i prema ovim licima, dužan je svako i u svakoj prilici postupati čovječno bez ikake nepovoljne diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, vjeri ili ubjeđenju, polu, rođenju ili imovnom stanju, ili bilo kojem drugom sličnom mjerilu.

Po nalaženju ovog vijeća, optuženi je u svojstvu pripadnika HVO-a za vrijeme oružanog sukoba u vezi sa istim u BiH, postupao protivno pravilima Međunarodnog humanitarnog prava izvršenjem radnji kako su opisane u izreci presude, i to mučenjem u cilju zastrašivanja i na diskriminatorskoj osnovi prema oštećenim ranjenicima odnosno bolesnicima koji su bili Bošnjačke nacionalnosti, nanoseći im na nečovječan i okrutan način namjerno jak psihički bol i patnje, i ozbiljno narušavajući njihovo dostojanstvo, te nanosio velike patnje i ozlijedio tijelo i povrijedio zdravlje ranjenika P Na. Ovaj sud je te radnje kvalifikovao kao ratni zločin, obzirom da prema Međunarodnom humanitarnom pravu sadrži sve potrebne elemente i obilježja inkriminiranog postupanja u kritično vrijeme, i te radnje koje je poduzimao, poduzimao je po nalaženju ovog suda i upravo i na diskriminatorskoj osnovi, što proizilazi iz

njegove izjave pri činjenju radnji, kada je oštećenim govorio, upotrebljavajući pogrdan izraz za Bošnjake, Muslimane (Balije), govoreći „ vas balije treba sve pobiti“, koju okolnost su potvrdili saslušani svjedoci M J i D S1. Navedene radnje po nalaženju ovog suda optuženi je poduzeo s voljom i namjerno jer ničim u toku postupka nije opovrgnuta njegova svijest i volja, a u vrijeme poduzimanja navedenih radnji optuženi je bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti koja ne isključuje umišljaj kao oblik vinosti prilikom preduzimanja istih inkriminiranih djelatnosti i postupaka.

Vještačenje uračunljivosti optuženog u vrijeme izvršenja radnji koje mu se stavljaju na teret, ovaj sud je naložio prihvatajući prijedlog branioca da se obavi ovo vještačenje, te je isto i obavila vještak neuropsihijatar Todorović dr Ljubica i svoj nalaz je zasnovala na medicinskoj dokumentaciji za optuženog, te razgovor koji je sa istim obavila, te je zaključila da je optuženi u vrijeme radnji koje mu se stavljaju na teret bio bitno smanjeno uračunljiv, i tim nalazom kog je sud prihvatio, nije ni na koji način osporen nalaz i mišljenje vještaka Ejubović dr Emire, a niti iz njega proizilazi da optuženi nije kršio ustanovljena pravila Međunarodnog humanitarnog prava svojim postupanjem. Isti nalaz u konkretnom slučaju ne isključuje ni postojanje svijesti, volje i namjere optuženog da poćini konkretne krivićnopravne radnje kako su opisane u izreci ove presude.

Inaće, teza odbrane da optuženi nije bio svjestan da svojim postupanjem krši pravila Međunarodnog humanitarnog prava, nije prihvatljiva, a niti je po nalaženju ovog suda od znaćaja za utvrđenje bitnih obilježja predmetnog krivićnog djela, jer mora se istaći da okolnost da se radi o kršenju pravila Međunarodnog humanitarnog prava ne mora biti obuhvaćena umišljajem poćinioca, tj.njegovom sviješću i znanjem da svojim ponašanjem krši pravila Međunarodnog humanitarnog prava, već je potrebno samo da je ponašanje poćinitelja objektivno predstavljalo kršenje pravila Međunarodnog humanitarnog prava a što je u konkretnom slučaju ovaj sud na osnovu svih izvedenih dokaze, i njihove analize i ocjene, našao utvrđenim. Dakle, ostvaren je objektivni uvjet kaźnjivosti kojim je posebno određen karakter protupravnosti ovog krivićnog djela.

Takođe navodi odbrane da optuženi nije imao nikakvu edukaciju u smislu važećeg ratnog prava odnosno Međunarodnih konvencija, po mišljenju suda nije od znaćaja u ovom postupku, obzirom da bi po tome stavu za krivićna djela ratnog zloćina mogli odgovarati samo oni poćinioci koji su dobri poznavaoći Međunarodnih konvencija i ratnog prava.

Osporavanje od strane odbrane, vrste i karaktera rane, povrede koju je zadobio oštećeni P N, nije bitno po mišljenju suda (jer nije bitna kvalifikacija rane-povrede, ali je činjenica da je optuženi pucao u tijelo oštećenog P Na i tako ga tjelesno povrijedio), kojom radnjom je direktno ostvario pored ostalih utvrđenih i dokazanih radnji a navedenih u izreci presude kršenje odredbi člana 3. stav 1. taćka a) i c) Źenevske konvencije o poboljšanju položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu od 12.augusta 1949 godine.

Obzirom na naprijed navedene razloge te obrazloženje ove presude u pogledu zaključaka koje se odnose na činjenićna i pravna pitanja, potrebno je ovdje istaći stav suda da je neprihvatljiva teza odbrane da je optuženi svojim postupanjem u konkretnom događaju ostvario u odnosu na oštećenog P Na elemente krivićnog djela teške tjelesne povrede 42. stav 1. ranijeg Krivićnog zakona R BiH, i ova teza je dakle opvrgnuta u

cjelosti obrazloženjem koje je ovaj sud dao naprijed a u vezi razloga koji su ga opredijelili da radnje optuženog opisane u izreci presude kvalifikuje kao krivično djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. preuzetog KZ SFRJ jer po nalaženju ovog suda radnje koje je optuženi poduzimao predstavljaju radnje mučenja i nečovječnog postupanja, te nanošenja velike patnje i ozljede tjelesnog integriteta i samog zdravlja oštećenih (vještak neuropsihijatar Ejubović dr. Ermira utvrdila da svi oštećeni imao posljedice u vidu PTSP, a upravo zbog događaja koji su pretrpjeli u inkriminirano vrijeme). Radnje koje je optuženi poduzeo u odnosu na P Na ni u kom slučaju ne mogu se izdvojiti iz konteksta cjelokupnog događaja i radnji koje je optuženi poduzeo prema kako P Nu tako i prema svim drugim oštećenim licima koja su navedena u izreci ove presude. Sa navedenih razloga imajući u vidu sve utvrđene činjenice i okolnosti događaja, a posebno da je optuženi prvo na opisan način u izreci presude se ponašao prema G Nu, a potom prema oštećenom P Nu, a zatim i prema ostalim oštećenim (M J, D S1, dijete s majkom), nalazi se neutemeljenom stav branitelja da je radnje prema oštećenom P Nu, optuženi poduzeo iz revanšizma, jer je navodno optuženi saznao od nekih vojnika (ne navodi se ni ime ni prezime ni kada je to saznao), da je njega u oružanim sukobima koji su bili ranio P N. Ova teza odbrane ne nalazi uporišta niti u jednom od izvedenih dokaza optužbe, a predstavlja samo neutemeljenu i paušalnu tvrdnju odbrane koja nema realnu osnovu u izvedenim dokazima kako optužbe tako ni odbrane. Takođe nije osnovana ni tvrdnja da je navedene inkriminirane radnje kako su opisane u izreci ove presude počinio rođak optuženog Adžić Perice, V., jer ova tvrdnja ne proizilazi kao utemeljena ni iz jednog provedenog dokaza u toku postupka i zbog toga i nije prihvaćena od strane ovog suda.

U konkretnom slučaju prihvaćen je stav odbrane da se radnje optuženog ukoliko se smatraju dokaznim mogu kvalifikovati kao krivično djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. preuzetog KZ SFRJ koji kao blaži zakon obzirom na to da je važio u vrijeme izvršenje krivičnih radnji, po mišljenju odbrane treba i primjeniti. Ovaj stav odbrane je u cjelosti prihvaćen, i sud je primjenio princip vremenskog važenja Krivičnog zakona, tj zakon koji je važio u vrijeme izvršenje krivičnog djela, te je u ovom smislu ovaj sud izvršio i pravnu prekvalifikaciju krivičnog djela iz optužnice na krivično djelo ratnog zločina protiv ranjenika i bolesnika iz člana 143. preuzetog KZ SFRJ, sa napomenom da sud inače nije vezan za pravnu kvalifikaciju djela iz optužnice. Primjenjen je preuzeti KZ SFRJ koji je inače za optuženog u konkretnom slučaju blaži zakon, te je optuženi za predmetno krivično djelo po tom zakonu i oglašen krivim.

Prilikom odlučivanja o krivičnoj sankciji i visini kazne za počinjeno djelo, ovaj sud je cijenio sve okolnosti koje su od uticaja na to da kazna bude veća ili manja, a primjenom odredbi člana 42. i 43. preuzetog KZ SFRJ opredijelio se za izricanje optuženom kazne zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine, kao ublažene kazne, obzirom da je propisani minimum kazne za predmetno krivično djelo 5 (pet) godina, smatrajući da će se i ublaženom kaznom prema optuženom u cjelosti postići svrha kažnjavanja iz člana 33. preuzetog KZ SFRJ. Na strani optuženog sud je od olakšavajućih okolnosti, a koje su u svojoj ukupnosti poslužile kao osnov ublažavanja kazne jer predstavljaju osobito olakšavajuću okolnost utvrdio i cijenio da je optuženi djelomično priznao izvršenje krivičnih radnji (priznanje da je izvršio radnje prema oštećenom P Nu), da je u vrijeme izvršenja djela bio mlađi punoljetnik (osoba koja je tada imala tek punih 20 godina), zatim da do sada nije osuđivan za bilo koju vrstu krivičnih djela, da je porodičan, oženjen, otac dvoje djece, da se korektno vladao na sudu, a pri svemu ovome

cijenjena je i okolnost da je krivičnopravne radnje, kako je to utvrdila vještak odbrane učinio u stanju bitno smanjene računljivosti, a koja okolnost je uz naprijed navedene olakšavajuće cijanjena kao osnov za ublažavanje kazne, a što je propisano članom 12. tačka 2. preuzetog KZ SFRJ koji propisuje da se počinitelj krivičnog djela koji je djelo počinio u stanju bitno smanjene računljivosti može blaže kazniti. Sud nije našao na strani optuženog otežavajućih okolnosti. Obzirom na iznesene činjenice i okolnosti koje su bile osnov prilikom odlučivanja o krivičnoj sankciji i odmjeravanju kazne, sud je cijenio i stepen krivične odgovornosti optuženog, te težinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra, kao i posljedice koje su nastupile te izrekao naprijed navedenu kaznu, smatrajući da je ista u cjelosti adekvatna težini počinjenog djela, kao i okolnostima pod kojima je isto učinjeno, koja kazna je dovoljna, a ujedno i potrebna za ostvarenje svrhe izricanja krivičnopravnih sankcija kao i svrhe kažnjavanja u smislu člana 33. preuzetog KZ SFRJ.

Temeljem člana 202. stav 4. ZKP FBiH optuženi je oslobođen plaćanja troškova krivičnog postupka, jer je ovaj sud ocijenio da bi plaćanjem istih bilo dovedeno u pitanje njegovo izdržavanje ili osoba koje je dužan da izdržava, te je odlučeno da ti troškovi padaju na teret sredstava suda.

Na osnovu odredbe člana 212. stav 3. ZKP FBiH oštećeni P N, M J, D S1 i G Fa se radi eventualnog ostavarivanja imovinskopravnih zahtjeva upućuju na parnični postupak, obzirom da podaci krivičnog postupka nisu pružili pouzdan osnov ni za potpuno ni za djelomično presuđenje istih.

Zapisničar

Predsjednik vijeća

Behlić Amara

Tešnjak Nermin

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba
Vrhovnom sudu Federacije BiH u
Sarajevu u roku od 15 dana od
dana prijema presude, putem ovog suda.
Oštećeni može izjaviti žalbu samo zbog
odluke o troškovima krivičnog postupka i odluke
o imovinskopravnom zahtjevu.